

آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان ادبی کشور

مقدمه

به منظور ارتقای زبان و ادب فارسی و با هدف شناسایی اجتماعات نخبگانی در زمینه ادبی در چارچوب گفتمان فرهنگی نظام جمهوری اسلامی و به استناد راهبرد ملی ۱-۱ و نیز اقدام‌های ملی ۱-۱-۱ و ۴-۱-۵ از سند راهبردی کشور در امور نخبگان، این آیین‌نامه تصویب می‌شود:

ماده ۱: تعاریف

برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این آیین‌نامه رعایت می‌شود:

الف. بنیاد: منظور بنیاد ملی نخبگان است.

ب. ادبیات: منظور هر یک از حوزه‌های ادبی شامل: «شعر»، «داستان» و «تخصص‌های زبانی و ادبی» (از جمله: نویسندگی، ویرایش، آموزش زبان فارسی، ترجمه، زبان‌شناسی و پژوهش زبانی و ادبی) در زبان فارسی است.

ج. رویداد ادبی: منظور هر یک از جشنواره‌ها و مسابقه‌های معتبر در حوزه زبان و ادبیات است که مورد تأیید بنیاد باشد.

ماده ۲: تعریف برگزیدگان ادبی

برگزیدگان ادبی در هر یک از حوزه‌های ادبیات و در دو رده «سرآمد ادبی» و «مستعد برتر ادبی» تعریف می‌شوند:

۱-۲. سرآمد ادبی: فردی است که بر اساس ذوق، خلاقیت سرشار و تلاش خود به جایگاهی ممتاز در میان همگنان دست یافته باشد. مهم‌ترین شاخصه‌های سرآمد ادبی عبارت است از:

الف. صاحب سبک و شیوه‌ای نوآورانه در آفرینش آثار ادبی باشد و سال‌های متمادی از عمر خود را در آن شاخه ادبی به صورت فعال و پیشرو سپری کرده باشد.

ب. احوال و آثار او معرف تحلق به ادب اسلامی، التزام عملی به نظام اسلامی و آیین ملی باشد.

ج. در محدوده سنی بالاتر از ۳۵ سال باشد.

۲-۲. مستعد برتر ادبی: فردی با استعداد که فعالیت‌های ادبی وی نشان از آتیه درخشان ادبی داشته باشد ولی

لازم است این استعداد به مدد لطف الهی، تلاش فردی و پشتیبانی مراجع ذی‌ربط، هرچه بیشتر از قوه به فعل درآید تا به «سرآمد ادبی» تبدیل شود. مهم‌ترین شاخصه‌های مستعد ادبی عبارت است از:

الف. آثار زبانی و ادبی وی دارای نشانه‌هایی خلاقانه، نوآورانه، واجد ارزش‌های ادبی و متفاوت با کار عموم باشد.

- ب. احوال و آثار او معرفت خلق به ادب اسلامی، التزام عملی به نظام اسلامی و آیین ملی باشد.
- ج. جوان، در محدوده سنی ۱۵ تا ۳۵ سالگی، باشد.

ماده ۳: شناسایی برگزیدگان ادبی

- بنیاد هرساله تعدادی از «سرآمدان ادبی» و «مستعدان برتر ادبی» را در حوزه ادبیات شناسایی و انتخاب می‌کند.
- ۱-۳. سرآمدان ادبی بر اساس معیارهای زیر و بارعایت مفاد بند ۱-۲ برگزیده می‌شوند:
- الف. آفرینش آثار اصیل ادبی؛ شامل: خلق اثر برجسته ادبی، ترجمه آثار فاخر ادبی به زبان فارسی، دارا بودن سبک ویژه ادبی و جزآن
- ب. داشتن فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی، ترویجی و شاگردپروری در حوزه ادبیات با استفاده از تخصص علمی در زمینه ادبیات، اجرای طرح‌های مطالعاتی و پژوهشی، انتشارات علمی، تربیت شاگردان مبرز و جزآن
- ج. داشتن حسن شهرت ادبی و شخصیت علمی در اجتماع‌های تخصصی؛ با استناد به آثاری به زبان غیرفارسی، برگزیده شدن در رویدادهای معتبر ادبی، عضویت در مجامع معتبر ادبی و جزآن
- د. تلاش برای ارتقای زبان فارسی در سطح ملی و بین‌المللی؛ با استناد به فعالیت در انجمن‌های ادبی، تلاش برای پاسداری از زبان فارسی، همکاری در توسعه زبان فارسی در جهان و جزآن
- ۲-۳. مستعدان برتر ادبی بر اساس معیارهای زیر و با رعایت مفاد ماده ۲-۲ برگزیده می‌شوند:
- الف. داشتن پیشینه برجسته تحصیلی؛ با استناد به برگزیده شدن در آزمون‌های ورود به دانشگاه‌ها، برگزیده شدن در المپیادهای ادبی، دانش‌آموختگی برتر و جزآن
- ب. داشتن فعالیت‌های ادبی، پژوهشی و ترویجی در حوزه ادبیات؛ به استناد برگزیده شدن در رویدادهای معتبر ادبی، نگارش کتاب‌های ادبی، انتشارات علمی و جزآن
- تبصره ۱:** سنجه‌های مربوط به شناسایی برگزیدگان ادبی، بر اساس شیوه‌نامه‌ای تعیین می‌شود که به تصویب بنیاد می‌رسد.
- تبصره ۲:** فهرست رویدادهای معتبر ادبی از سوی بنیاد تعیین می‌شود.

ماده ۴: شورای شناسایی برگزیدگان ادبی

- به منظور انطباق ویژگی‌های نامزدهای انتخابی با شرایط مذکور در آیین‌نامه، «شورای شناسایی برگزیدگان ادبی» با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:
- الف. معاون برنامه‌ریزی و نظارت بنیاد (رئیس شورا)
- ب. معاون علمی - پژوهشی فرهنگستان زبان و ادب فارسی
- ج. یکی از معاونان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با انتخاب وزیر ذی‌ربط

د. یکی از معاونان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با انتخاب وزیر ذی ربط
ه. یکی از معاونان وزارت آموزش و پرورش به انتخاب وزیر ذی ربط
و. رئیس حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی
ز. سه تن از صاحب نظران حوزه ادبیات فارسی

تبصره ۱: اعضای موضوع این ماده با حکم رئیس بنیاد منصوب می شوند.

تبصره ۲: اعضای بند «ز» از میان استادان و ادیبان برجسته کشور با پیشنهاد فرهنگستان زبان و ادب فارسی و تأیید بنیاد به مدت دو سال منصوب می شوند. انتخاب و انتصاب مجدد این اعضا بلامانع است.

تبصره ۳: حدود وظایف، اختیارات و فرآیندکاری شورا بر اساس شیوه نامه ای است که به تصویب بنیاد می رسد.

تبصره ۴: دبیرخانه شورا در بنیاد تشکیل می شود و وظیفه تنظیم و ارسال دعوت نامه ها، ثبت صورت جلسه ها، ابلاغ مصوبه ها و پیگیری اجرایی آن را بر عهده دارد.

ماده ۵: پشتیبانی

به منظور تسهیل مسیر فعالیت های نخبگانی برگزیدگان ادبی، بنیاد با همکاری نهادهای ذی ربط، تسهیلاتی را در قالب «جوایز رشد مستعدان برتر ادبی» و «جوایز اثرگذاری و الگوسازی سرآمدان ادبی» اعطا می کند.

تبصره ۵: شرح تفصیلی و اعتبار هر یک از جوایز بر اساس بودجه سالانه بنیاد و بر اساس شیوه نامه ای است که به تصویب بنیاد می رسد.

ماده ۶: تصویب و اجرا

این آیین نامه مشتمل بر یک مقدمه، شش ماده و هفت تبصره در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۶ به تصویب کمیسیون دائمی و مطابق مصوبه جلسه پنجم هیئت امنای (تبصره ۱ ماده ۳ آیین نامه کمیسیون دائمی)، در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۰ به تصویب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان رسید و از تاریخ ۱۳۹۴/۱/۱ لازم الاجراست.